

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIP-457/11-P

Název kontrolované osoby:	Základní škola a Mateřská škola Strážov, příspěvková organizace
Sídlo:	náměstí Komenského 92, 340 21 Strážov
IČO:	75 006 103
Identifikátor:	650 048 342
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Josefem Baštářem
Zřizovatel:	město Strážov, 340 21 Strážov 71
Místo inspekční činnosti:	základní škola a mateřská škola
Termín inspekční činnosti:	7. – 10. červen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaných Základní školou a Mateřskou školou Strážov, příspěvková organizace podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, tj. zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Aktuální stav školy

Právnícká osoba vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“) s kapacitou 270 žáků, mateřské školy (dále „MŠ“) s kapacitou 60 dětí, školní družiny (dále „ŠD“) s kapacitou 35 žáků a školní jídelny s kapacitou 190 strážníků. Ke stravování dětí a žáků slouží školní jídelny v budovách ZŠ a MŠ. Vzdělávání a školské služby poskytují na adrese:

- Strážov č. 280 - MŠ, školní jídelna
- Strážov, náměstí Komenského 92 - ředitelství, 2. stupeň ZŠ,
- Strážov, náměstí Komenského 107 -1. stupeň ZŠ, ŠD a školní jídelna

ZŠ je úplnou školou s devíti ročníky v sedmi třídách. Na prvním stupni jsou spojeny do jedné třídy ročníky 1. a 3. a 4. a 5. V době konání inspekce školu navštěvovalo 101 žáků, z nichž 13 je se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), což činí 13 % z celkového počtu. Vzhledem k tomu, že průměr žáků na jednu třídu (14,4) je nižší než stanovuje právní předpis, zřizovatel povolil škole výjimku z nejnižšího počtu žáků. ZŠ využívá 11 učeben, z toho 4 odborné. Pro výuku tělesné výchovy jsou kromě vlastní malé tělocvičny využívána sportoviště tělovýchovné jednoty. Evidentní zájem zřizovatele udržet školu v obci, se projevuje i tím, že průběžně zkvalitňuje materiálně technické podmínky školy. Do většiny tříd ZŠ byl zakoupen výškově stavitelný nábytek. V ZŠ pracuje deset kvalifikovaných učitelů a tři asistentky pedagoga.

MŠ navštěvuje 56 dětí ve dvou věkově částečně smíšených třídách s celodenním provozem od 6:30 do 16:00 hodin. Úplata za předškolní vzdělávání činí 120,- Kč měsíčně. Materiální zázemí MŠ bylo od poslední inspekce (r. 2000) zkvalitněno. Proběhla např. rekonstrukce hygienického zařízení, kuchyněk k výdeji jídla, oprava celé budovy (zateplení, fasáda, výměna oken a dveří) a zahradního domku. V hernách byly instalovány nové podlahové krytiny a došlo i k částečné obnově nábytku (dětské stolky, židle, skříňky na pomůcky). Postupně jsou pořizovány nové druhy hraček. Ze zahrady MŠ byly odstraněny zastaralé, již nevyhovující prvky vybavení. K pohybu a rekreačnímu pobytu dětí lze v současné době využívat přilehlé, kvalitně zařízené obecní hřiště. V uplynulých letech se v MŠ zcela obměnilo personální složení, v současnosti pracují ve 2 třídách MŠ 3 kvalifikované učitelky.

Materiální podmínky ZŠ jsou standardní, za současnými trendy zaostává vybavení moderní didaktickou technikou. Škola připravuje žádost o přidělení prostředků z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost v rámci projektu EU-peníze školám, což by mělo přispět ke zlepšení vybavení. V budově prvního stupně je zajištěn bezbariérový přístup prostřednictvím „schodolezu“.

Prostředí všech budov působí celkově funkčním a esteticky příjemným dojmem. Součástí výzdoby jsou výtvarné a keramické práce žáků, ocenění z různých soutěží a materiály z projektové výuky.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s platnými učebními dokumenty a rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Při přijímání dětí a žáků jsou zachovány rovné podmínky. O postupu přijímání je rodičovská veřejnost informována prostřednictvím obecního rozhlasu a informačních letáků na dveřích budov ZŠ a MŠ.

Vzdělávací nabídka MŠ vychází ze Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“). Tento dokument je zpracován v souladu s požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“). Hlavním záměrem ŠVP PV je rozvíjet děti po stránce fyzické, psychické i sociální a připravovat je tak na další životní etapy. Plnění deklarovaných cílů je doloženo záznamy v třídních knihách. V praxi byly uvedené záměry naplňovány s rozdílnou efektivitou i výsledky, vždy v závislosti na metodách práce konkrétní učitelky. Ve sledovaném pedagogickém procesu u starší věkové skupiny se nepodařilo zaujmout děti natolik, aby spolupracovaly a byly pozorné. Převládal zde neklid, nežádoucí projevy chování a neúměrný hluk, proto výsledky vzdělávání neměly úroveň odpovídající požadovanou ŠVP PV. Výjimku tvořily prezentované dětské práce, z nichž vyplynula pěkná úroveň výtvarného projevu, využívání různých materiálů i způsobů zpracování. Ve třídě mladší věkové skupiny probíhaly velmi dobře herní činnosti, byť došlo k jejich předčasnému ukončení. Ve volné hře byly patrné prvky dětské fantazie a tvořivosti, přirozené komunikace a vzájemné spolupráce. Další činnosti - řízené učitelkou - zaujaly děti v situacích, které jim umožňovaly vlastní aktivní účast. V případech, kdy převažovaly nevhodné slovní metody, přestávaly je činnosti bavit. Z uvedených skutečností vyplývá, že se zatím dost dobře nedaří volit v průběhu předškolního vzdělávání poutavé a zábavné způsoby práce (např. tzv. činnostní, smyslové či prožitkové učení). Kromě toho byly mnohdy zaznamenány i příliš nízké nároky na děti, což rovněž vedlo k jejich nepozornosti a nezájmu.

Vzdělávací nabídka ZŠ respektuje požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) a její personální, materiální a prostorové možnosti. Ve všech ročnících kromě pátého (dobíhající vzdělávací program Základní škola) se vyučuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV). Formální nedostatky ŠVP ZV zjištěné srovnávací analýzou byly v průběhu inspekce odstraněny a vzdělávací program je v souladu s požadavky RVP ZV.

Škola vede evidenci žáků se SVP a zajišťuje jim odpovídající vzdělávání, u třech z nich za podpory asistenta pedagoga. Na žádost rodičů byly pro tyto žáky sestaveny individuální vzdělávací plány, podle kterých jsou vyučováni a ve výuce zohledňováni a podporováni. Pět z integrovaných žáků je vzděláváno podle přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, dva žáci podle rehabilitačního programu pomocné školy č. j. 159888/2003-4, jeden žák podle vzdělávacího programu pomocné školy č. j. 24 035-97-22.

Výuka na prvním stupni ZŠ probíhala v příjemném a podnětném prostředí. Stavba většiny sledovaných vyučovacích hodin byla založena na střídání frontální práce s individuálně plněnými úkoly, k opakování učiva byla využita i práce skupinová. Efektivita nabízených učebních činností byla různá, odrážela míru zkušeností a pedagogických dovedností jednotlivých učitelů. Ve výuce byly funkčně využívány didaktické pomůcky, encyklopedie a výpočetní technika. Motivace k učení byla učiteli posilována využíváním zkušeností žáků nebo nalézáním souvislostí učiva s praxí. Žáci se projevovali spontánně, přiměřeně věku volili vhodné formy komunikace, pracovali samostatně, většinou ukázněně a se zájmem. Aktivita byly často směřovány k rozvoji logického myšlení, obrazotvornosti a k rozvoji čtenářství a práci s textem. Ve třídách

se spojenými ročníky byla organizace vzdělávacího procesu založena na účelném a většinou efektivním střídání přímé a nepřímé práce učitele. Hodnocení práce žáků bylo průběžné, k sebehodnocení či vzájemnému hodnocení v závěru hodiny byli žáci vedeni ojedinele. Svým vystupováním a přístupem k nim učitelé vytvářeli příjemnou atmosféru v průběhu celého vzdělávacího procesu.

Integrovaným žákům byla věnována individuální péče, byly jim nabízeny přiměřené úkoly a aktivity. K úspěšné integraci žáků se SVP přispívá velkou měrou kvalitně odváděná a systematická podpora asistentek pedagoga a jejich efektivní koordinace činností s třídními učitelkami. Účast asistentky je při práci s integrovanými žáky na 1. stupni nezbytná.

Sledovaná výuka na druhém stupni ZŠ byla učiteli dobře naplánovaná, promyšlená a dostatečně pestrá. Žáky se dařilo vhodně motivovat a zaujmout pro dané téma nebo činnost. Různými způsoby a převážně efektivně byla podporována a rozvíjena čtenářská, jazyková, přírodovědná i matematická gramotnost. Využíváno bylo názorné vyučování, učitelé dbali na upevnění základního učiva, vedli žáky k využití osvojených dovedností a znalostí při řešení zadávaných úkolů, snažili se o pozitivní přístup při hodnocení žáků. Obvykle však zůstalo pouze u shrnutí a zhodnocení hodiny jimi samotnými. Sebehodnotící prvky žáky samotnými byly zaznamenány spíše ojedinele.

Výsledky vzdělávání žáků jsou hodnoceny v souladu s právními předpisy. Hodnocení výsledků žáků je pozitivně orientováno především na 1. stupni, který ve školním roce 2009/2010 absolvovalo 74% žáků s vyznamenáním. V posledních třech letech se na 1. stupni výsledky významně neměnily. V hodnocení žáků druhého stupně došlo v průběhu tří let k výraznému poklesu podílu žáků s vyznamenáním. Od školního roku 2007/2008 - 41%, 34% a 26%. Neprospívající žáci nebyli ve sledovaném období vykazováni. V průběhu sledovaného období významně vzrostl také podíl žáků hodnocených sníženým stupněm z chování (0%, 0,9%, 10%) a zvýšil se i počet udělených výchovných opatření (42%, 39%, 97%). Z uvedených dat lze vysledovat souvislost mezi výsledky hodnocení a počtem restriktivních výchovných opatření. Je zřejmé, že nekázeň žáků jejich výsledky negativně ovlivňuje. Naopak z hlediska zásad výchovného působení je pozitivní trend vyrovnanosti kladných a restriktivních výchovných opatření, počtu pochval versus napomenutí, důtky.

Pro žáky druhého stupně byla vytvořena základní nabídka volitelných předmětů. Svůj zájem a talent mohou všichni žáci školy rozvíjet zejména prostřednictvím zájmových kroužků a početné nabídky mimoškolních kulturních a sportovních akcí. Talentovaní žáci se zúčastňují okresních kol olympiád a různých soutěží, kde jsou obvykle alespoň někteří z nich úspěšní (Olympiáda z německého jazyka 2. a 3. a 4. místo, atletický trojboj a zimní olympiáda v běhu 1. místo).

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon funkce. Povinnou dokumentaci vede dle požadavků školského zákona. Příznivý dopad na celkové klima školy má demokratický styl řízení zaměstnanců. Ředitelem stanovená strategie rozvoje je reálná a srozumitelná, umožňuje průběžné plnění koncepčních záměrů. Zavedený systém plánování je funkční. Kontrolní systém slouží k získávání zpětné vazby o fungování všech oblastí života školy. Jeho slabou stránkou je pouhé konstatování stavu bez stanovení konkrétních opatření ke zlepšení, což se projevilo i při inspekčních hospitacích. Zpracované vlastní hodnocení školy postihuje silné i slabé stránky a hodnocení koresponduje se zjištěními ČŠI.

Ředitel školy podporuje další vzdělávání učitelů v souladu se zpracovanou koncepcí. Učitelé se vzdělávali ve svých odbornostech i v pedagogice a psychologii.

MŠ vede po stránce odborné, metodické i organizační tzv. vedoucí učitelka. Tento model řízení je funkční a odpovídá místním podmínkám. Stálý kontakt s vedením školy zabezpečuje pravidelné a oboustranné předávání informací. Dílčí nedostatky byly zjištěny v hodnotícím systému MŠ, který není průkazný nebo má velmi nízkou výpovědní hodnotu. Tato skutečnost ovlivňuje i kvalitu pedagogického procesu.

Ve škole působí výchovná poradkyně i koordinátorka ŠVP v jedné osobě a metodička prevence rizikového chování žáků. Obě specialistky spolupracují a zajišťují svěřené úkoly. Minimální preventivní program i postup pro včasné zachycení ohrožených žáků je zpracován, činnost je vyhodnocována. Ve vlastním hodnocení školy, je konstatováno pouze zaměření na jednorázové akce. Celý systém prevence je potřeba souběžně upevňovat i v rámci jednotlivých předmětů, ne izolovaně. Při zjištěném rizikovém chování žáků jsou uplatňována výchovná opatření v souladu s nastavenými pravidly. Míra úrazovosti v uplynulých třech letech byla nízká.

Personální podmínky MŠ nejsou optimální. Dvě z učitelek mají poměrně krátkou praxi v oboru (3 – 4 roky) a tím i méně zkušeností. Pozitivem je jejich zájem o sebevzdělávání, negativem je velmi omezená možnost souběžného působení dvou učitelek ve třídě. Při pobytu venku, ale i v době činností řízených se vzhledem ke stávajícímu vysokému počtu dětí jeví souběžné působení jako potřebné. Počet učitelek to však neumožňuje. Pedagogický personál navíc vykonává i činnosti, které svým charakterem odpovídají práci provozních zaměstnanců (např. rozkládání a skládání lehátek).

Výrazným kladem personálního zabezpečení ZŠ je skutečnost, že vzdělávací proces zajišťují kvalifikovaní učitelé a 3 asistentky pedagoga.

Rodiče jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni na rodičovských schůzkách, a také prostřednictvím žákovských knížek. Nízká je informativní výpověď webových stránek školy, ale v případě potřeby jsou zvaní rodiče k individuální konzultaci s vedením školy, výchovným poradcem a zainteresovanými učiteli. Běžná je spolupráce MŠ se ZŠ, zřizovatelem i rodičovskou veřejností. Jsou pořádány různé školní slavnosti i mimoškolní akce, vystoupení dětí, oslavy tradičních svátků, divadelní představení pro děti, akademie. Sounáležitost se školou i obcí rozvíjejí akce jako je vítání občánků, besídka ke Dni matek, Pohádkový les, Pasování na školáky, slavnostní zakončení školního roku, spolupráce s obecní knihovnou, Keramický den apod.

V návaznosti na přidělené finanční prostředky je materiální vybavení ZŠ a MŠ rozumně zkvalitňováno a modernizováno a umožňuje realizaci ŠVP. Přidělené finanční prostředky jsou vynakládány účelně.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zásadami a cíli školského zákona, podporuje zdravý vývoj dětí i žáků, její činnost je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Při přijímání ke vzdělávání je uplatňován rovný přístup k dětem i žákům a je postupováno podle platných předpisů.

Školní vzdělávací programy jsou po úpravách zpracovány v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy a požadavky školského zákona.

Ředitel plní své povinnosti, jeho koncepční záměry jsou reálné. Rezervy jsou ve vyhodnocování kontrolní činnosti a následném stanovení opatření vedoucí ke zkvalitnění pedagogického procesu.

Při vzdělávání žáků ZŠ jsou využívány převážně efektivní výukové postupy, vhodné metody a formy práce, které podporují rozvoj klíčových kompetencí žáků. Předností personálních podmínek ZŠ i MŠ je odborně kvalifikovaný pedagogický sbor.

Silnou stránkou činnosti MŠ je klidný a vstřícný přístup učitelek k dětem. Slabou stránkou jsou metody a formy využívané v pedagogickém procesu. Zatím se nedaří nalézat účinné způsoby práce, které jsou předškolnímu věku blízké a pro děti zábavné, což se negativně projevuje ve výsledcích vzdělání.

Materiální zázemí MŠ je postupně zkvalitňováno. Dostatečné množství hraček, učebních pomůcek a dalších didaktických materiálů přispívá k plnění ŠVP PV. Materiálnímu vybavení ZŠ je věnována pozornost, jeho úroveň je vzhledem k podmínkám dané školy standardní.

Vzdělávací nabídku MŠ obohacují mnohé mimoškolní aktivity z oblasti společenské, kulturní či sportovní. Nabídka zájmové činnosti ZŠ a nabídka dalších aktivit je předpokladem účinné prevence rizikového chování. Podmínky vhodné pro zajištění bezpečnosti žáků a opatření k minimalizaci rizikových jevů jsou vytvořeny.

Od posledního hodnocení ČŠI zůstává škola standardně fungující institucí.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Plzni dne 27. června 2011

(razítko)

PaedDr. Ondřej Kožíšek, školní inspektor

Kožíšek v. r.

Mgr. Hana Ratzová, školní inspektorka

Ratzová v. r.

Mgr. Lenka Rusnoková, školní inspektorka

Rusnoková v. r.

Mgr. Miroslava Vlčková, školní inspektorka

Vlčková v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Strážově dne 27. června 2011

(razítko)

Mgr. Josef Baštář, ředitel školy

Baštář v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.